

Teta, manyagues i confinaments

Aprofitem el confinament per fer una reflexió sobre les cures, la resiliència i la resistència quotidianes, però també sobre l'abandó de les persones que les exerceixen, sovint sense reconeixement

Sonia Herrera

Foto: PIXNIO

Ens autoconfinem a casa. La gent comença a tuitejar com si portés reclosa més anys que Emily Dickinson i Nelson Mandela junts. De sobte, la Silvia Nanclares, l'Alicia Santurde i altres companyes feministes comentem a les xarxes la semblança que hi ha entre el postpart i la quarantena pel coronavirus. Així ho explicava l'Alicia, per exemple: **“Si has estat mare puèrpera, això de passar el dia a casa amb les teves criatures i sortir només al supermercat o a la farmàcia, ho tens superadíssim”**.

Em ve al cap la pel·lícula *Tully* (Jason Reitman, 2018), que va protagonitzar la meravellosa Charlize Theron, i constato el buit en els grans relats sobre el postpart i la quarantena. El cinema i la literatura ens han dit massivament que, després de parir, automàticament i per art de màgia, totes les dones ens sentim extasiades, realitzades, plenes. I no s'explica res dels dubtes, de les inseguretats, de les contradiccions, del cansament crònic i de tot allò que posterguem i abandonem.

Quantes coses a dir sobre aquesta etapa tan mitificada i mistificada i tan plena d'aïllament, de silencis, de culpes

Escriu Jazmina Barrera al seu llibre *Linea nigra*, a propòsit d'Adrienne Rich, "que ningú no parla de la crisi psicològica de tenir un primer fill, de l'emoció, de la sensació confusa de poder i d'impotència, d'aquesta nova sensibilitat que pot ser vivificant, desconcertant i esgotadora". Quantes coses a dir i cridar sobre aquesta etapa tan mitificada i mistificada i tan plena d'aïllament, de silencis, de culpes, de solituds...

I ara la gent fa fils infinits de tots els llibres que llegirà i de totes les sèries que veurà durant aquests 15 dies de tancament a casa, i jo penso que des que va néixer l'Ézaro a l'octubre del 2019, en plens aldarulls, encara no he pogut llegir ni un sol llibre sencer i que, malgrat que és boníssim i dorm tota la nit d'una sonada, tampoc no em dona la vida ni les ganes per fer-me maratons de sèries i de *pel·lis*. I no passa res. És així. Forma part d'aquest moment vital.

I penso també en tots els articles que tinc pendants de revisar i en tots els altres textos que tinc a mitges i que hauria d'haver lliurat fa dies, potser setmanes, i encaro el cinquè mes de postpart i ja se m'ha acabat el permís de maternitat i la lactància compactada i m'he demanat dos mesos d'excedència a la meva feina principal per poder completar els sis mesos de lactància exclusiva, però alhora ja m'he reincorporat a la meva precària vida acadèmica de docent de la Generació Y i procuro anar escrivint cosetes i fent alguna xerrada per no quedar-me sense cap ingrés aquests mesos. **Però tot això ho haig de fer "aquí caic, aquí m'aixeco", interrompent constantment per teta, manyagues i canvis de bolquer la meva malmesa concentració de *babybrain*.**

Perquè així és el "confinament" en el puerperi, com en aquella imatge de la novel·la gràfica *Mamà*, de Glòria Vives, que l'autora descriu així: "Escarxofada al sofà ens observo i em sorprenen els contrastos del postpart. La nena neta, conjuntada i bonica, i jo i la casa fetes un desastre". D'un dia per l'altre et trobes en aquesta quarantena on tot gira al voltant de ser i fer de mama 24/7, i on tu et comences a tornar una mica invisible, i dutxar-se abans de les 12 del migdia es converteix en un fet èpic, i el pijama és el teu uniforme de gala, i vas amb la teta fora tot el dia, i t'assetgen muntanyes de roba lil·liputença que conspiren al teu voltant. Tot d'una, després d'un al·luvió de visites que reps des d'una altra dimensió, **el distanciament social es converteix en una mena de càstig i, alhora, en una necessitat, un bàlsam per a tu i per a la teva criatura.**

Però aquesta existència aixoplugada al niu, simbiòtica, calmada i tendra, té una cara B que va acompanyada de la seva quota de culpa patriarcal i neoliberal. Patriarcal, perquè quina *malamare* que sóc perquè vull tornar a ser la jo-sense fill per una estoneta, només per una estoneta; neoliberal, perquè vull dedicar-me a estar amb ell, a jugar a la catifa, a mirar-lo de manera contemplativa mentre dorm, a anar a un ritme més lent, a no ficar-me en mil saraus, ni tenir quatre textos a mitges i reunions i assemblees, però llavors no seré productiva i cauré de la roda del hámster.

Aquest sistema no posa la vida al centre i ni tan sols els moviments socials estan pensats des de la cura

I porto dues hores i mitja intentant escriure aquest article. Enmig, òbviament, hi ha hagut pit, carícies i canvi de bolquer. Un nadó de quatre mesos i mig em mira des de l'hamaca somrient sense intuir el cabreig monumental que estic abocant en aquests paràgrafs perquè aquest sistema no posa la vida al centre i l'odi cotitza a l'alça, perquè tot va massa ràpid, perquè ni tan sols els moviments socials i l'activisme estan pensats des de la cura i perquè cal el setge d'un virus a nivell pandèmic

perquè ens adonem que la maternitat no és un pla B d'aquests que encapsulen experiències i que venen als expositors de les botigues, no és un desig complert, ni una osca, ni un *check* a una llista de plans individuals... La maternitat (i, tant de bo, la paternitat també) requereix temps, cau i recer, però també comunitat, xarxa i suport mutu.

Així que **aprofitem aquest confinament víric i ingrati per fer una reflexió seriosa sobre les cures, la resiliència, l'alegria i la resistència quotidianes, però també sobre l'abandó de les persones que les exerceixen sovint sense reconeixement** (mares, àvies, treballadores de la llar, curadores de gent gran i persones dependents...) perquè, com diu Donna Haraway a *El mundo que queremos*, "en l'amor i en la ràbia hem de pensar per un planeta habitable". Jo de moment vaig a alletar el meu fill perquè, entre aquestes quatre parets, el seu somriure em porta els versos de Miguel Hernández i em fa lliure i m'arrenca solituds.